

Mời các em học sinh, phụ huynh và thầy cô giáo tham khảo bản tổng hợp lý thuyết Toán lớp 3: Phép chia hết và phép chia có dư được biên soạn đầy đủ và ngắn gọn nhất từ đội ngũ chuyên gia.

Lý thuyết về Phép chia hết và phép chia có dư

KIẾN THỨC CẦN NHỚ

- Phép chia hết và phép chia có dư:

Phép chia hết: Là phép chia có số dư bằng 0.

Phép chia có dư: Là phép chia có số dư khác 0.

- Số dư bé hơn số chia.

- Vận dụng phép chia hết và phép chia có dư vào giải toán.

Ví dụ:

$$\begin{array}{r} 6 \quad | \quad 2 \\ 6 \quad | \quad 3 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$6 : 2 = 3$$

Ta nói $6 : 2$ là phép chia hết.

Đọc là: Sáu chia hai bằng ba.

$$\begin{array}{r} 7 \quad | \quad 2 \\ 6 \quad | \quad 3 \\ \hline 1 \end{array}$$

$$7 : 2 = 3 \text{ (dư 1)}$$

Ta nói $7 : 2$ là phép chia có dư, số dư là 1

Đọc là: Bảy chia hai bằng ba, dư 1.

CÁC DẠNG TOÁN về Phép chia hết và phép chia có dư

Dạng 1: Kiểm tra phép chia đó là phép chia hết hay phép chia có dư

Bước 1: Đặt tính phép chia theo hàng dọc.

Bước 2: Thực hiện phép chia

Bước 3: Kiểm tra số dư của phép chia, nếu số dư bằng 0 thì đó là phép chia hết; nếu số dư khác 0 thì đó là phép chia có dư.

Ví dụ: $64 : 2$ là phép chia hết hay phép chia có dư?

Giải:

$$\begin{array}{r} 64 \overline{) 2} \\ 6 \overline{) 32} \\ \underline{04} \\ 4 \\ \underline{0} \end{array}$$

Ta thấy phép chia có số dư bằng 0 nên $64 : 2$ là một phép chia hết.

Dạng 2: Toán đố

Bước 1: Đọc và phân tích đề, xác định các số đã cho và yêu cầu của bài toán.

Bước 2: Muốn tìm giá trị của một nhóm trong các nhóm bằng nhau thì ta thường sử dụng phép tính chia.

- Vận dụng tính chất của phép chia hết và phép chia có dư để trả lời các câu hỏi của bài toán.

Bước 3: Trình bày lời giải của bài toán.

Ví dụ: Một đoàn có 30 người đi du lịch, nếu mỗi xe chỉ chở được 4 người thì đoàn đó cần bao nhiêu xe như vậy?

Phương pháp giải:

- Để tìm được số xe để chở hết đoàn người đó thì ta cần kiểm tra 30 gồm bao nhiêu nhóm 4 bằng cách dùng phép tính chia.

- Nếu phép chia có dư thì để đủ xe cho cả đoàn ta cần dùng thêm một xe nữa.

Cách giải:

Ta có: $30 : 4 = 7$ (dư 2)

Vậy để chở được 30 người thì cần số xe là:

$$7 + 1 = 8 \text{ (xe)}$$

Đáp số: 8 xe.

Dạng 3: Các tính chất của phép chia có dư.

Trong một phép chia có dư thì:

- Số dư luôn nhỏ hơn số chia.
- Số dư nhỏ nhất là 1, số dư lớn nhất là số kém số chia một đơn vị.